

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти
Науково-дослідна лабораторія проблем інклюзивної освіти
Управління освіти і науки Сумської міської ради
Комунальна установа Сумський навчально-виховний комплекс № 16 імені
Олексія Братушки «Загальноосвітня школа I- III ступенів – дошкільний
навчальний заклад» Сумської міської ради

ПРОГРАМА

Регіонального науково-методичного семінару
**«ГОТОВНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ ДО РОБОТИ
З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ
ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ: ПИТАННЯ
ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ»**

31 травня 2018 року

Суми – 2018

Склад організаційного комітету семінару

Голова оргкомітету

Лянной Юрій Олегович – ректор Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, доктор педагогічних наук, професор

Заступники голови оргкомітету

Пшенична Любов Василівна – перший проректор Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат наук з державного управління, професор

Шейко Віталій Ілліч – проректор з науково-педагогічної роботи Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, доктор біологічних наук, професор

Кондратюк Світлана Миколаївна – директор навчально-наукового інституту педагогіки і психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент

Вертель Антон Вікторович – заступник директора з наукової роботи навчально-наукового інституту педагогіки і психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат філософських наук, старший викладач

Дегтяренко Тетяна Миколаївна – завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, доктор педагогічних наук, професор

Координатори семінару

Бондаренко Юлія Анатоліївна – завідувач науково-дослідної лабораторії проблем інклюзивної освіти, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, доктор педагогічних наук, доцент

Стайко Олена Сергіївна – директор Комунальної установи Сумський навчально-виховний комплекс № 16 імені Олексія Братушки «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради

Члени оргкомітету та секретаріат

Бенькалович Олена Миколаївна – заступник директора з навчально-виховної роботи «Інклюзія» Комунальної установи Сумський навчально-виховний комплекс № 16 імені Олексія Братушки «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради

Боряк Оксана Володимирівна – доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент

Колишкін Олександр Володимирович – доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент

Косенко Юрій Миколайович – доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат педагогічних наук

Прядко Любов Олексіївна – доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент

Чобанян Анна Варужанівна – старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Кісліцина Марина Вікторівна – викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Скиба Тетяна Юріївна – викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Золотарьова Тетяна Вікторівна – викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Любчич Наталія Вікторівна – викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Матвійчук Віта Вікторівна – лаборант кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (відповідальний секретар)

Мета проведення семінару:

Формування готовності керівників, педагогів та фахівців загальноосвітнього закладу до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання

Цільова аудиторія:керівники, заступники керівників загальноосвітніх закладів, учителі, асистенти вчителів, психологи, соціальні педагоги, викладачі ВНЗ, аспіранти, магістранти, студенти

База проведення:Комунальна установа Сумський навчально-виховний комплекс № 16 імені Олексія Братушки «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради(м. Суми, вул. Шишкіна, 12);Сумський державний педагогічний університет імені А. С.Макаренка (м. Суми, вул. Роменська, 87)

Регламент роботи семінару

Вітання –	до 5 хвилин
Доповідь на пленарному засіданні –	до 20 хвилин
Доповідь на секційному засіданні	до 10 хвилин
Повідомлення –	до 5 хвилин
Виступи в обговоренні –	до 5 хвилин

Робоча мова семінару: українська

Програма проведення семінару

31 травня 2018 р. (четвер)

08.30 – 09.00	Реєстрація учасників (КУ Сумський НВК №16 СМР(фойє)
09.00 – 09.15	Відкриття семінару (актова зала)
09.15– 12.00	Пленарне засідання (доповіді, виступи)
12.00 – 12.30	Кава-брейк
12.30 – 13.30	Презентація досвіду роботиКУ Сумський НВК №16 СМР
13.30 – 14.30	Круглий стіл (обговорення, дискусії)(каб.№ 17)
14.30 – 16.00	Перерва на обід./ Переїзд до СумДПУ імені А.С. Макаренка
16.00 – 18.00	Секційні засідання (ауд. 511, 513, 516IV навчального корпусу)
18.00 – 18.30	Кава-брейк (ауд.513 IV навчального корпусу)
18.30 – 19.00	Підведення підсумків, прийняття резолюції (ауд.513 IV навчального корпусу)

ВІДКРИТТЯ СЕМІНАРУ

Вітальні слова

Пшенична Любов Василівна – перший проректор Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат наук з державного управління, професор

Корж Віта Григорівна – Головний спеціаліст управління освіти і науки Сумської міської ради

Кондратюк Світлана Миколаївна – директор навчально-наукового інституту педагогіки і психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СЕМІНАРУ

Впровадження інклюзивного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах міста Суми: реалії та перспективи

Корж Віта Григорівна, головний спеціаліст управління освіти і науки Сумської міської ради

Шляхи підготовки фахівців до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти

Дегтяренко Тетяна Миколаївна, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, доктор педагогічних наук, професор

Бондаренко Юлія Анатоліївна, завідувач науково-дослідної лабораторії проблем інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, доктор педагогічних наук, доцент

Організаційні засади створення інклюзивного середовища у загальноосвітньому закладі

Стайко Олена Сергіївна, директор Комунальної установи Сумський навчально-виховний комплекс № 16 імені Олексія Братушки «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради

Архітектурна доступність школи: практичне втілення

Бенькалович Олена Миколаївна, заступник директора з навчально-виховної роботи «Інклюзія» Комунальної установи Сумський навчально-виховний комплекс № 16 імені Олексія Братушки «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради

Роль практичного психолога в організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами

Свириденко Марина Миколаївна, практичний психолог вищої категорії, в.о. директора Комунальної установи Інклюзивно-ресурсний центр № 1 Сумської міської ради

Проблема професійного вигорання педагогічних працівників, які працюють з дітьми з особливими освітніми потребами

Кісліцина Марина Вікторівна, викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Соціально-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами

Штика Роман Олександрович, соціальний педагог Комунальної установи Сумський навчально-виховний комплекс № 16 імені Олексія Братушки «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради

Особливості роботи асистента вчителя в організації навчального процесу

Сидорова Людмила Григорівна, асистент вчителя Комунальної установи Сумський навчально-виховний комплекс № 16 імені Олексія Братушки «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради

Підготовка вчителя до роботи в умовах інклюзії: оформлення документації

Кузнецова Галина Володимирівна, вчитель української мови та літератури Комунальної установи Сумський навчально-виховний комплекс № 16 імені Олексія Братушки «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради

ЗАСІДАННЯ СЕКЦІЙ (ОБМІН ДОСВІДОМ)

СЕКЦІЯ 1.

Керівник секції: Дегтяренко Тетяна Миколаївна,
доктор педагогічних наук, професор

Засоби формування національної самосвідомості учнів з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання

Артеменко Ольга Вікторівна, вихователь (КЗ «Запорізька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат «Джерело» Запорізької обласної ради, м. Запоріжжя)

Врахування в роботі вихователя інклюзивної групи особливостей ігрової діяльності дітей з порушеннями інтелекту

Большунова Юлія Віталіївна, вчитель початкових класів (КЗ «Харківська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-III ст. № 12» Харківської обласної ради, м. Харків)

Когнітивні стилі в логопедії як предмет самоосвіти педагогів закладів інклюзивної освіти

Гребеник Людмила Іванівна, вчитель початкових класів (КЗ «Харківська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-III ст. № 12» Харківської обласної ради, м. Харків)

Стажування як форма підготовки викладачів до викладання дисциплін з питань інклюзивного навчання

Дегтяренко Тетяна Миколаївна, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, доктор педагогічних наук, професор(Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка)

Еколого-краєзнавча робота з учнями з порушеннями інтелектуального розвитку

Двойних Наталя Анатоліївна,вихователь дошкільного закладу (КЗ «Запорізька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат «Джерело» Запорізької облради, м. Запоріжжя)

Вплив умов інклюзивного середовища на емоційну сферу молодших школярів з порушеннями мовлення

Древаль Анастасія Михайлівна, вихователь (КЗ «Лебединська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат» Сумської обласної ради, м. Лебедин Сумської області)

Питання формування патріотичних почуттів у дітей в умовах інклюзивної освіти

Ланько Ніна Михайлівна,вихователь групи ЗНМ(Чернігівський дошкільний навчальний заклад №51 «Барвінок» Чернігівської міської ради Чернігівської області)

Врахування пізнавальних інтересів дітей із затримкою психічного розвитку вчителем інклюзивного класу

Литвиновська Вікторія Юріївна, завідувач (КЗ «Конотопський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 3 «Теремок» відділу освіти Конотопської міської ради Сумської області, м. Конотоп Сумської області)

Вплив застосування інноваційних методик на навчальні досягнення учнів з психофізичними порушеннями в інклюзивному класі

Переяслова Світлана Леонідівна, вчитель (КЗ «Запорізька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат «Джерело» Запорізької обласної ради, м. Запоріжжя)

Мотивація в умовах інклюзії: подолання агресивних проявів поведінки у дітей

Рудик Наталія Олексіївна, вихователь (КЗ «Лебединська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат» Сумської обласної ради, м. Лебедин Сумської області)

Особливості навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах професійно-технічного училища

Сакунова Юлія Борисівна, викладач спеціальних дисциплін з професії «крavecь» (ДПТНЗ «Конотопське професійно-технічне училище», м. Конотоп Сумської області)

Формування адаптивної поведінки молодших школярів з порушенням зору та інтелекту як актуальна проблема інклюзивної освіти

Семененко Світлана Віталіївна, магістр спеціальності Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка. Логопедія) (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка)

Тема

Сидоренко Ірина Валеріївна, старший викладач кафедри психології(КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Суми)

Освітньо-розвивальне середовище для дітей з психофізичними порушеннями в умовах інклюзивної школи

Синявіна Юлія Анатоліївна, вчитель початкових класів (КЗ «Запорізька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат «Джерело» Запорізької обласної ради, м. Запоріжжя)

Індивідуальне та стандартизоване оцінювання знань учнів із заїканням в умовах інклюзії

Ткаченко Тамара Петрівна, вчитель української мови та літератури (КЗ «Харківська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-III ст. № 12» Харківської обласної ради, м. Харків)

Моделювання комфортного середовища в інклюзивному класі для дітей з порушеннями інтелекту

Улановська Ірина Сергіївна, вихователь (КЗ «Штепівська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат» Сумської обласної ради, смт. Штепівка Сумської області)

Основні етапи психолого-педагогічного супроводу сімей учнів із особливими освітніми потребами під час інклюзивного навчання дітей

Федосова Вікторія Борисівна, вчитель трудового навчання (КЗ «Харківська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-III ст. № 12» Харківської обласної ради, м. Харків)

Педагогічні засоби стимулювання соціальної активності підлітків із інтелектуальними порушеннями

Хупавка Надія Миколаївна, вчитель(КЗ «Запорізька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат «Джерело» Запорізької обласної ради, м. Запоріжжя)

Тема

Чеканська Лариса Миколаївна, доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук, доцент(КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Суми)

Тема

Чижиченко Наталія Миколаївна, старший викладач кафедри психології, кандидат психологічних наук(КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Суми)

Розвиток педагогічної компетентності батьків дітей старшого дошкільного віку з особливими освітніми потребами як умова успішної адаптації дитини в інклюзивному просторі

Чобанян Анна Варужанівна, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Питання формування готовності до інклюзивного навчання в школі дітей із заїканням

Щолокова Наталія Вячеславівна, заступник директора з навчально-виховної роботи в початкових класах, вчитель початкових класів (КЗ «Харківська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-III ступенів

СЕКЦІЯ 2.

Керівник секції: Бондаренко Юлія Анатоліївна,
доктор педагогічних наук, доцент

Роль психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в організації інклюзивної освіти

Богомаз Крістіна Сергіївна, вихователь групи дітей ЗПР (Комунальний заклад освіти ДНЗ» № 375«Журавлик», м. Дніпро)

Роль сім'ї у соціалізації дитини з особливими освітніми потребами

Борцова Муза Володимирівна, старший викладач кафедри психології, член лабораторії інклюзивного та інтегрованого навчання (КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Суми)

Технологія викладання на уроках української мови теми «Орфографія» дітям із порушеннями мовлення

Гоженко Світлана Олександрівна, вчитель української мови та літератури (Первомайська загальноосвітня школа I-III ступенів № 4 Первомайської міської ради Харківської області, м. Первомайськ)

Вплив народного фольклору на мовленнєвий розвиток дітей старшого дошкільного віку з порушеннями мовлення

Заруба Оксана Миколаївна, вихователь логопедичної групи (Конотопський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 7 «Золотий ключик», м. Конотоп Сумської області)

Організація інклюзивного навчання дітей із порушеннями мовлення

Колісник Аліна Юріївна, магістрант 1 року навчання спеціальності «Спеціальна освіта» (Олігофренопедагогіка. Логопедія) (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Диференційований підхід до активізації мовленнєвої діяльності дітей з розладами спектру аутизму

Крикуненко Юлія Олександрівна, вчитель-логопед (логопедичний пункт управління освіти та науки Сумської міської ради при КУ ССШ I-III ст. № 29, м. Суми)

Ключові складові соціальної компетентності дошкільників з розумовою відсталістю

Куренкова Анна Володимирівна, вихователь (Сумський центр соціально-психологічної реабілітації дітей), аспірантка кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Активізація пізнавальної діяльності учнів із затримкою психічного розвитку на уроках математики в умовах інклюзивного навчання

Куценко Євгенія Сергіївна, вчитель початкових класів (КЗ «Спеціальний навчально-виховний комплекс I-II ступенів №2» Харківської обласної ради, м. Харків)

Інклюзивна освіта для дітей з особливими освітніми потребами: зміст соціально-психологічного супроводу

Панченко Світлана Миколаївна, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології (КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Суми)

Корекційний вплив на розвиток навичок моральної поведінки дошкільників із розумовою відсталістю

Піскун Анна Миколаївна, магістрант 1 року навчання спеціальності «Спеціальна освіта» (Олігофренопедагогіка. Логопедія) (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Розвиток зв'язного мовлення молодших школярів з розумовою відсталістю

Прохорова Валентина Сергіївна, вихователь (ДНЗ – ясла-садок № 12 «Олімпійський», м. Суми)

Індивідуалізація навчання у загальноосвітньому закладі

Савицька Олена Володимирівна, заступник директора з навчально-виховної роботи (КУ «Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів № 18» Сумської міської ради, м. Суми)

Особливості роботи з батьками дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому закладі з інклюзивним навчанням

Селезньова Аліна Миколаївна, вихователь (КЗ «Харківський спеціальний навчально-виховний комплекс № 8» Харківської обласної ради, м. Харків, Україна)

Проблеми практики впровадження інклюзивного навчання

Серпенінов Олександр Олексійович, директор (КУ «Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів № 18» Сумської міської ради, м. Суми)

Формування екологічної культури дітей з розумовою відсталістю в умовах інклюзивного навчання

Сокол Світлана Анатоліївна, вихователь групи продовженого дня (Сумський спеціальний навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I ступеня – дошкільний, навчальний заклад № 37 «Зірочка» Сумської міської ради, м. Суми)

Особливості формування самооцінки дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Товкач Олена Вікторівна, магістрант 1 року навчання спеціальності «Спеціальна освіта» (Олігофренопедагогіка. Логопедія) (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Психологічні аспекти індивідуалізації навчання в інклюзивному освітньому закладі

Троїцька Марина Євгенівна, старший викладач кафедри психології, член лабораторії інклюзивного та інтегрованого навчання (КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Суми)

Дитячий суїцид та шляхи його профілактики

Шван Євгенія Сергіївна, соціальний педагог (КУ «Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів № 25» Сумської міської ради, м. Суми)

СЕКЦІЯ 3.

Керівник секції: Боряк Оксана Володимирівна,
кандидат педагогічних наук, доцент

Особливості роботи з дітьми з комбінованими порушеннями в умовах інклюзивного середовища

Боряк Оксана Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Інтеграція дітей з тяжкими порушеннями мовлення молодшого шкільного віку в сучасний освітній простір

Бодарева Марія Ігорівна, вчитель-дефектолог (КУ Сумський навчально-виховний комплекс № 16 імені Олексія Братушки «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради, м. Суми)

Засоби впливу на пізнавальну активність учнів з легким ступенем розумової відсталості 5-6 класів на уроках інформатики

Борщ Світлана Вікторівна, вчитель математики та інформатики (Новопразький навчально-виховний комплекс, смт. Нова Прага Кіровоградської області)

Роль асистента вчителя в реалізації інклюзивного навчання

Гаценко Людмила Олександрівна, асистент вчителя (Конотопська загальноосвітня школа I-III ступеня № 10, м Конотоп Сумської області)

Психолого-педагогічні умови формування мовленнєвої діяльності дітей із комбінованими порушеннями підготовчого-першого класів в умовах сучасного освітнього простору

Гусева Аліна Юріївна, магістрант 1 року навчання спеціальності «Спеціальна освіта» (Олігофренопедагогіка. Логопедія) (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Робота з батьками дітей, які мають тяжкі порушення мовлення в інклюзивному закладі освіти

Кейдун Оксана Олександрівна, магістрант 2 року навчання спеціальності «Спеціальна освіта» (Олігофренопедагогіка. Логопедія) (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка)

Підготовка дітей із ЗНМ II рівня старшого дошкільного віку до школи

Коваль Наталія Михайлівна, вчитель-логопед (Коропський ДНЗ «Дзвіночок», смт. Короп Чернігівської області)

Логопедичний супровід дітей із порушеннями писемного мовлення молодшого шкільного віку в умовах інклюзивного середовища

Колесник Валентина Василівна, вчитель англійської мови (Понорницька загальноосвітня школа I-III ступенів, смт. Понорниця, Чернігівської області)

Робота з розвитку мовлення в умовах інклюзивного класу

Мазна Катерина Миколаївна, вчитель-логопед (КУ Сумський навчально-виховний комплекс № 16 імені Олексія Братушки «Загальноосвітня школа

I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради, м. Суми)

Специфіка роботи з дітьми з порушеннями писемного мовлення (дисграфіями) молодшого шкільного віку

Махоня Вадим Ігорович, аспірант кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

До питання диференціації засобів навчання в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами

Момот Анастасія Олександрівна, вихователь логопедичної групи (ДНЗ – ясла-садок № 12 «Олімпійський», м. Суми)

Методика Марії Монтесорі в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами молодшого шкільного віку

Олефіренко Людмила Анатоліївна, вихователь (Новопразька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-II ступенів, смт Нова Прага Кіровоградської області)

Робота з батьками дітей, які мають тяжкі порушення мовлення в інклюзивному закладі освіти

Осадча Ірина Володимирівна, студентка 4 курсу спеціальності «Дошкільна освіта. Логопедія» (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Альтернативні засоби комунікації в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами

Осауленко Наталія Олександрівна, директор (Роменський центр соціальної реабілітації дітей з інвалідністю, м. Ромни Сумської області)

Казкотерапія в роботі з розвитку мовлення розумово відсталих дітей молодшого шкільного віку

Пушина Марина Едуардівна, дефектолог (КУ Піщанська загальноосвітня школа I-II ступенів з інклюзивним навчанням, м. Суми)

Педагогічні умови супроводу батьків розумово відсталих учнів молодшого шкільного віку

Рибалка Тетяна Романівна, магістрант 2 року навчання спеціальності «Спеціальна освіта» (Олігофренопедагогіка. Логопедія) (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

До проблеми формування соціально-економічних знань у розумово відсталих старшокласників

Скиба Тетяна Юріївна, заступник директора з навчально-виховної роботи (КУ Сумська спеціальна загальноосвітня школа I-III ступенів, м. Суми)

СЕКЦІЯ 4.

Керівник секції: Колишкін Олександр Володимирович,
кандидат педагогічних наук, доцент

Педагогічні основи виховання у розумово відсталих учнів цінностей здорового способу життя

Вовк Алла Олегівна, магістрант 1 року навчання спеціальності «Спеціальна освіта» (Олігофренопедагогіка. Логопедія) (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Впровадження здоров'яформувальних технологій для дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії

Колишкін Олександр Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Тема

Кулик Наталія Андріївна, старший викладач кафедри психології (КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Суми)

Особливості використання описової розповіді у формуванні зв'язного монологічного мовлення у дітей із загальним недорозвитком мовлення

Лось Наталія Іванівна, вихователь логопедичної групи (КУ ДНЗ № 13 «Веселка» Конотопської міської ради, м. Конотоп Сумської області)

Педагогічні аспекти виховання основ етичної культури у розумово відсталих учнів у позакласній виховній роботі

Лохань Людмила Миколаївна, заступник директора з навчальної роботи (КУ «Глинська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат» Сумської обласної ради, с. Глинськ Сумської області)

Тема

Марухина Ірина Володимирівна, старший викладач кафедри психології (КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Суми)

Інноваційні технології формування культури здоров'я у розумово відсталих учнів із застосуванням народних традицій

Михальченко Лариса Василівна, вчитель початкових класів (КУ «Городнянський навчально-реабілітаційний центр» Чернігівської обласної ради м. Гордня Чернігівської області)

Особливості використання засобів адаптивного фізичного виховання в процесі розвитку рухової сфери розумово відсталих дітей дошкільного віку

Павловська Алла Олександрівна, магістрант 2 року навчання спеціальності «Спеціальна освіта» (Олігофренопедагогіка. Логопедія) (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Формування дбайливого ставлення до природи рідного краю у розумово відсталих учнів в процесі позаурочної діяльності

Семешкіна Олена Іванівна, вчитель російської мови та літератури (КУ «Харківська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат І-ІІІ ст. № 12» Харківської обласної ради, м. Харків)

Формування здоров'язберезувального середовища для дітей з особливими освітніми потребамив умовах інклюзивної школи

Солдатенко Оксана Олексіївна, вчитель початкових класів (КУ «Липоворізький НВК «ЗНЗ-ДНЗ» І-ІІ ступенів» Чернігівської обласної ради м. Ніжин, Чернігівської області)

Педагогічні умови активізації професійного самовизначення розумово відсталих старшокласників в умовах спеціальної школи

Сударєва Анастасія Дмитрівна, магістрант 1 року навчання спеціальності «Спеціальна освіта» (Олігофренопедагогіка. Логопедія) (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Активізація творчого самовираження дітей із затримкою психічного розвитку у процесі використання засобів арт-терапії

Титаренко Наталія Олександрівна, вихователь (КУ «Конотопська загальноосвітня санаторна школа-інтернат І-ІІ ступенів», м. Конотоп Сумської області)

Сучасні аспекти використання корекційних освітніх технологій у роботі з аутистичними дітьми

Почкун Юлія Олександрівна, вчитель-дефектолог (Сімейний центр психології та розвитку «Городок», м. Суми), аспірант кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

СЕКЦІЯ 5.

Керівник секції: Косенко Юрій Миколайович,
кандидат педагогічних наук, доцент

Тема

Вознюк Алла Вікторівна, завідувач кафедри психології, кандидат психологічних наук, доцент (КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Суми)

Тема

Василега Ольга Юріївна, викладач кафедри психології (КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Суми)

Краєзнавчо-дослідницька діяльність учнів інклюзивного класу як засіб комунікативного розвитку дітей з особливими освітніми потребами

Гапонова Оксана Олександрівна, асистент вчителя (КЗ Лебединська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 5 Лебединської міської ради Сумської області, м. Лебедин Сумської області)

Робота в парах як спосіб засвоєння хронологічного матеріалу учнями з порушеннями інтелектуального розвитку в інклюзивному класі

Геращенко Яна Вікторівна, вихователь (КУ Сумська спеціальна загальноосвітня школа Сумської міської ради, м. Суми)

Тема

Гільова Лариса Леонідівна, старший викладач кафедри психології (КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Суми)

Тестовий контроль як варіант самостійної роботи учнів з особливими освітніми потребами інклюзивного класу

Глюза Наталія Анатоліївна, вихователь (КЗ Лебединська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-III ступенів Сумської обласної ради, м. Лебедин Сумської області)

Особливості формування навичок самообслуговування у школярів інклюзивного класу

Залеська Любов Миколаївна, асистент вчителя інклюзивного класу (КЗ Конотопська загальноосвітня школа I-III ступенів № 10 Конотопської міської ради Сумської області, м. Конотоп Сумської області)

Особливості використання підручника у навчанні історії учнів з порушеннями інтелектуального розвитку в інклюзивному класі

Косенко Юрій Миколайович, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Особливості екологічного виховання дитини з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі

Лисанова Валерія Миколаївна, вчитель початкових класів (КЗ «Харківська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-III ступенів № 12» Харківської обласної ради, м. Харків)

Специфіка корекції емоційної сфери дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного класу

Матвійчук Віта Вікторівна, магістрант 1 курсу спеціальності «Спеціальна освіта» (Олігофренопедагогіка. Логопедія) (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Засоби професійної адаптації учнів із порушеннями інтелектуального розвитку в інклюзивному класі

Омельченко Вікторія Миколаївна, вчитель (КУ Сумська спеціальна загальноосвітня школа Сумської міської ради, М. Суми), аспірант кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Прийоми засвоєння географічних знань і вмінь учнями з психофізичними порушеннями в умовах інклюзії

Парака Юлія Миколаївна, магістрант 1 курсу спеціальності «Спеціальна освіта» (Олігофренопедагогіка. Логопедія) (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Корекційний потенціал шкільного театр у формуванні соціальної компетентності в учнів із затримкою психічного розвитку в умовах інклюзії

Пройдисвіт Анна Василівна, магістрант 2 курсу спеціальності «Спеціальна освіта» (Олігофренопедагогіка. Логопедія) (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Етапи становлення та розвитку інклюзивної освіти на Сумщині

Стрілець Альона Григорівна, асистент вчителя (КЗ Конотопська загальноосвітня школа I-III ступенів № 10 Конотопської міської ради Сумської області, м. Конотоп Сумської області)

Дидактична гра як ефективний засіб навчання в інклюзивному класі

Ступник Ольга Григорівна, асистент вчителя інклюзивного класу (КЗ Конотопська загальноосвітня школа I-III ступенів № 10 Конотопської міської ради Сумської області, м. Конотоп Сумської області)

СЕКЦІЯ 6.

Керівник секції: Прядко Любов Олексіївна,
кандидат педагогічних наук, доцент

Актуальні питання реалізації інклюзивного навчання в Україні

Гаценко Людмила Олександрівна, асистент вчителя (Конотопська загальноосвітня школа I-III ступенів № 10, м. Конотоп Сумської області)

Опосередковане корекційне управління розвитком умінь молодших школярів з ДЦП в умовах інклюзивного освітнього простору

Золотарьова Тетяна Вікторівна, викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Подолання проявів порушення поведінки дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному просторі

Коротка Оксана Михайлівна, вчитель української мови та літератури, асистент вчителя (Смяцька загальноосвітня школа I-III ступенів Новгород-Сіверської районної ради Чернігівської області, с. Смяч Чернігівської області)

Впровадження принципів інклюзивної освіти в процес навчання української мови у школі

Любчич Наталія Вікторівна, викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Сучасні підходи до організації уроку для дітей з особливими освітніми потребами у закладі загальної середньої освіти

Прядко Любов Олексіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти та менеджменту, лабораторії інклюзивного та інтегрованого навчання (КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Суми)

Засоби корекції розвитку дітей з порушеннями інтелектуальної діяльності

Шатьорна Анна Євгеніївна, магістрант 1 року навчання спеціальності

«Спеціальна освіта» (Олігофренопедагогіка. Логопедія) (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми)

Робота з батьками дітей, які мають тяжкі порушення мовлення в інклюзивному закладі освіти

Шевчук Тетяна Володимирівна, логопед (Тернопільська дитяча клінічна лікарня, м. Тернопіль)

Для нотаток

Для нотаток

Контактна інформація
організатора семінару

**Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти
Лабораторія проблем інклюзивної освіти
Навчально-науковий Інститут педагогіки і психології
Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка**

Адреса: 40002, м. Суми, вул. Роменська, 87
IV навчальний корпус, 5 поверх, 517 каб,

контактний телефон: (0542) 68-59-43,
e-mail: cor.ped_sumy@ukr.net
<http://www.ipp.sspu.sumy.ua/>
контакт організаційного комітету в Skype: [corped]